

14.11.2018

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö 1.11.2018

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta Suomen meripolitiikan linjauksiksi

Valtioneuvoston kanslia on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Suomen meripolitiikan linjauksiksi. Kyseessä on valtioneuvoston yhteinen koordinaatioasiakirja tavoitteena valtioneuvoston periaatepäätös Suomen meripolitiikan linjauksista. Meripolitiikan kärjiksi on valittu merten suojelu, merilogistiikka, meriklusteri ja merellinen tuotanto. Kaikkiin näihin käriin liittyvät horisontaalisina teemoina automatisaatio, digitalisaatio ja data; osaaminen, tutkimus ja koulutus; EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen sekä rahoitus. Suomen meripolitiikan keskeisenä periaatteena on, että valtamerten ja merten hyödyntäminen tapahtuu vastuullisesti ja kestävästi sinisen kasvun periaatteiden mukaisesti.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Valtiovarainministeriö pitää myönteisenä, että meripolitiikkaa koskevia linjauksia on koottu yhtenäisesti samaan asiakirjaan. Samalla parannetaan ministeriöiden välistä koordinaatiota. Valtiovarainministeriö yhtyy asiakirjassa esitettyihin painopisteisiin, mutta esittää eräisiin toimenpiteisiin huomioita.

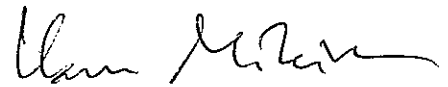
Valtiovarainministeriö katsoo, että asiakirjassa esitettyihin teemoihin on jo olemassa merkittävästi rahoitusta. Esimerkkinä voidaan mainita osaaminen, tutkimus ja koulutus, joka on yksi horisontaalisista teemoista. Monet sen linjauksista ovat kytkettävissä vireillä oleviin hallituksen hankkeisiin ja olemassa olevaan rahoitukseen, esimerkiksi hallituksen Osaava työvoima –pakettiin ja tutkimus- ja kehitystyöhön liittyviin, hallituksen päättämiin lisäpanostuksiin. Tällä osin on tarpeen varmistaa toimien synergiat ja välttää päällekkäisyyksiä.

Linjauksissa sivulla 13 kohdassa 2 esitetään uusia kokeiluhankkeita, joista yksi liittyy joustavien tuki-instrumenttien luomiseen. Valtiovarainministeriö katsoo, että tällainen esitys tulisi poistaa ottaen huomioon, että rahoitusta on käsitelty horisontaalisena teemana erikseen, eikä ole selvää, että uusille tuki-instrumenteille on varsinaisesti tarvetta. Sivulla 14 kohdassa 4 ehdotetaan, että luodaan vakaita ja ennakoitavia toimintaedellytyksiä ja pyritään saattaa toiminta- ja kilpailuedellytykset samalle tasolle muiden EU-jäsenvaltioiden kanssa: toimenpiteen sisältö jää avoimeksi, millä tavalla tämä saavutettaisiin.

Asiakirjan sivulla 13 kohdan 3 toimenpiteen mukaan Itämerestä luotaisiin autonomisen meriliikenteen kansainvälinen test bed –alue. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan tämä liittyy Eurajoen edustalla sijaitsevaan kokeilualueeseen. Linjauksesta ei käy ilmi, onko tarkoitus luoda useampia vastaavia alueita, vai tarkoitetaanko toimenpiteellä olemassa olevaa kokeilualuetta.

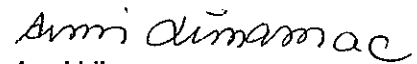
Linjausasiakirjan sivuilla 17 ja 26 esitetty toimenpide viennin rahoitusjärjestelmän varmistamisesta on sellaisenaan muotoiltuna ongelmallinen. Valtiovarainministeriö katsoo, että toimenpiteen muotoilua tulisi lieventää esimerkiksi toteamalla, että ”Kilpailukykyinen viennin rahoitusjärjestelmä on tärkeä alalle”. Viennin rahoitusjärjestelmän kehitystarpeita arvioivan työryhmän on tarkoitus aloittaa työnsä lähiaikoina.

Edellä mainittujen huomioiden lisäksi linjausasiakirjaan olisi tarpeen lisätä lause siitä, että asiakirjaan liittyvistä mahdollisista määrärahatarpeista linjataan osana Julkisen talouden suunnitelmaa ja talousarviokäsittelyä.

Hannu Mäkinen

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Armi Liinamaa

Neuvotteleva virkamies

Tiedoksi

BO/Liinamaa, Eckstein, Vallinheimo, Inha, Leinonen